

Informace o nehodovosti na pozemních komunikacích České republiky za I. pololetí 2011

Policie ČR za prvních šest měsíců letošního roku šetřila 34 666 nehod, při kterých bylo 319 osob usmrceno, 1 377 osob těžce zraněno a 9 972 osob zraněno lehce. Porovnání hodnot základních ukazatelů se stejným obdobím roku 2010 je následující:

Nárůst zaznamenáváme v kategorii:

počet usmrcených	o	22 osob, tj. o 7,4%
počet těžce zraněných	o	102 osob, tj. o 8,0%
počet lehce zraněných	o	276 osob, tj. o 2,8%

Pokles zaznamenáváme v kategorii:

počet nehod	o	1 359, tj. o 3,8%
odhad hmotné škody	o	199,9 mil. Kč, tj. o 8,5%.

Počet nehod - letošní počet nehod v prvním pololetí je od roku 1990 nejnižší. Nejvíce nehod se stalo v roce 1999 = 105 350.

Počet usmrcených osob v tomto období (prvních šest měsíců) je od roku 1990 **2. nejnižší**. Nejméně usmrcených bylo v roce 2010 (297 osob) a nejvíce usmrcených bylo v roce 1994 (640 osob).

Počet těžce zraněných osob je v tomto období také **2. nejnižší** (po roce 2010, kdy bylo zraněno 1 275 osob). Nejvíce těžce zraněných osob zaznamenáváme v roce 1997 – 2 964 osob.

Počet lehce zraněných osob je v porovnání od roku 1990 **3. nejnižší**; nejvíce lehce zraněných osob bylo v roce 2003 – 13 809 a nejméně pak v roce 1991 – jen 9 069 osob.

V tabulce je uvedeno porovnání za posledních 10 let.

NEHODY A JEJICH NÁSLEDKY, porovnání 1. pololetí za posledních 10 let

1. Pololetí	POČET NEHOD	USMRCENO	TĚŽCE ZRANĚNO	LEHCE ZRANĚNO
2002	87 517	565	2 450	12 992
2003	93 097	604	2 382	13 809
2004	96 500	512	2 130	13 302
2005	96 565	468	2 003	13 011
2006	102 587	434	1 945	11 528
2007	86 686	494	1 919	11 803
2008	78 974	444	1 824	11 614
2009	35 806	380	1 593	10 898
2010	36 025	297	1 275	9 696
2011	34 666	319	1 377	9 972

V posledních třech letech (resp. 1. pololetí) byl počet usmrčených „pod zatím magickou hranicí“ 400 usmrčených osob a v posledních 2 letech byla atakována hranice 300 usmrčených osob.

Z celkového počtu 110 měsíčně sledovaných položek zaznamenáváme v prvních šesti měsících letošního roku, v porovnání s 1. pololetím roku 2010, více nehod u 35% sledovaných položek, zejména:

- nehody na suchém povrchu vozovky o 3 943 nehod
- nehody zaviněné zvířetem o 857 nehod
- nehody končící srážkou s pevnou překážkou o 543 nehod
- nehody v noční době v extravilánu o 373 nehod
- nehody zaviněné cyklisty o 254 nehod atd.

Počet nehod byl nižší u zbývajících položek a největší absolutní snížení zaznamenáváme u následujících sledovaných položek:

- nehody na náledí, ujetém sněhu o 3 170 nehod
- nehody na mokřém povrchu vozovky o 2 165 nehod
- nehody končící srážkou vozidel o 2 126 nehod
- nehody v obci o 1 237 nehod

Počet usmrčených byl vyšší u 48% měsíčně sledovaných ukazatelů, u 22% zůstal na úrovni roku 2010 a u 30% zaznamenáváme snížení. Nejvíce přibýlo usmrčených zejména u nehod:

- zaviněných řidiči osobních automobilů (o 25,1%)
- zaviněných na silnicích I. třídy (o 49,5%)
- zaviněných mimo obec (o 26,1%)
- zaviněných na suchém povrchu vozovky (o 10,7%)
- zaviněných nepřiměřenou rychlostí jízdy (o 32,0%)
- končících srážkou jedoucích vozidel (o 15,0%) apod.

Viníci nehod

Nejvíce nehod zavinili řidiči motorových vozidel a v této kategorii nastal také největší absolutní pokles, především se snížily nehody zaviněné řidiči osobních a nákladních automobilů sólo (o 1 235 nehod, resp. o 351 nehod) a významně méně bylo i nehod nákladních automobilů s návěsem (o 144 nehod) a autobusů (o 105 nehod) apod. Naproti tomu bylo více nehod zaviněných řidiči motocyklů (o 97, tj. o 17%) a malých motocyklů (o 20 nehod, tj. dokonce o 43,5%). Více nehod zavinili i cyklisté (téměř o 35,6%). Méně nehod zavinili chodci a jiní účastníci. V ostatních kategoriích zaznamenáváme více nehod.

K usmrcení došlo u nehod zaviněných:

- řidiči osobních automobilů 230 osob (**o 45 osob více**)
- řidiči nákladních automobilů sólo 30 osob
- řidiči nákladních automobilů s návěsem 13 osob (**o 6 osob více**)
- řidiči motocyklů 16 osob (**o 8 osob méně**)
- řidiči malých motocyklů 2 osoby

- řidiči autobusů 3 osoby (**o 2 osoby více**)
- řidiči tramvají 3 osoby (**o 1 osobu více**)
- řidiči trolejbusů 1 osoba (**o 1 osobu více**)
- chodci 13 osob (o 2 osoby méně)
- cyklisty 4 osoby (o 14 osob méně) atd.

Na nehodách chodců se děti podílejí 212 nehodami (o 48 nehod méně), při nichž 215 osob bylo zraněno (o 59 osob méně). Děti cyklisté zavinily 138 nehod (**o 50 nehod více**) a tyto nehody si vyžádaly 130 zraněných osob (**o 51 osob více**).

V 5 406 případech (necelých 18% nehod) viník nehody z místa ujel a při tom byla usmrcena 1 osoba a dalších 385 bylo zraněno. Počet těchto nehod je oproti předchozímu roku nižší o 170 (tj. o 3,0%), počet usmrcených je nižší o 2 osoby a počet zraněných je o 26 osob nižší.

Porovnání bilance nehod u sledovaných viníků, nebo zavinění nehod je v následující tabulce.

VINÍCI NEHOD

Viník, zavinění nehody období leden až červen 2011	Počet nehod	Rozdíl nehod	Rozdíl v %	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených	Rozdíl v %
Řidičem motorového vozidla	30 364	-2 013	-6,2%	300	42	16,3%
Řidičem nemotorového vozidla	1 027	288	39,0%	4	-14	-77,8%
z toho dětmi	138	50	56,8%	0	0	
Chodcem	560	-61	-9,8%	13	-2	-13,3%
z toho dětmi	212	-48	-18,5%	0	-3	-100,0%
Jiným účastníkem	43	-22	-33,8%	1	1	
Závadou komunikace	280	8	2,9%	0	0	
Technickou závadou vozidla	230	-7	-3,0%	0	-3	-100,0%
Lesní, domácí zvířít	1 953	443	29,3%	0	-1	-100,0%
Jiné zavinění	209	5	2,5%	1	-1	-50,0%

V 1. pololetí 2011 byla nejčastějším druhem nehody vzájemná srážka jedoucích vozidel – bezmála 37% z celkového počtu nehod, následují nehody končící srážkou s pevnou překážkou (přes 24% z celkového počtu), necelých 19% nehod skončilo srážkou s odstaveným vozidlem atd. Naproti tomu srážkou s chodcem skončilo „jen“ 4,4% nehod, ale připadá na ně 18% z celkového počtu usmrcených osob v 1. pololetí 2011, přitom více jak 1/5 těchto nehod představují srážky s dětmi.

Nejvíce usmrcených bylo při nehodách končících srážkou jedoucích vozidel (přes 44% z celkového počtu usmrcených osob). Následují nehody končící srážkou s pevnou překážkou (bezmála 22% z celkového počtu) apod. Méně usmrcených bylo pouze u nehod končících srážkou s vlakem (o 15 osob, tj. o 68,2%), srážkou s vozidlem odstaveným (o 2 osoby) a srážkou se zvířetem (o 1 osobu).

druh srážky; 1. pololetí 2011	Počet nehod	Rozdíl	Počet usmrcených	Rozdíl	Závažnost nehod
s jedoucím vozidlem	12 680	-2 126	141	19	11,1
s vozidlem odstaveným	6 467	-199	6	-2	0,9
s pevnou překážkou	8 357	543	70	1	8,4
s chodcem	1 534	-71	57	9	37,2
se zvířím	1 961	441	0	-1	0,0
s vlakem	68	-56	7	-15	102,9
Havárie	2 308	158	28	5	12,1
jiný druh nehody	1 291	-49	10	6	7,7

Nejvyšší průměrná škoda je u nehod končících srážkou s vlakem (přes 379 tisíc Kč), následují nehody zaviněné řidiči vozidel TIR (téměř 372 tisíc Kč), u nehod končících požárem vozidla byla průměrná škoda přes 363 tisíc Kč, u nehod na dálnicích přesahuje průměrná škoda 163 tisíc Kč atd. Nejnižší průměrná škoda je u nehod končících srážkou s dětmi-chodci (2 807 Kč). Průměrná výše hmotné škody připadající na jednu nehodu v 1. pololetí 2011 je 61 773 Kč, tj. téměř o 3 300 Kč méně, než v 1. pololetí 2010.

V následující tabulce uvádím nehody zaviněné **řidiči nákladních automobilů v členění podle hmotnostních kategorií**. Nejvíce nehod a nejvíce usmrcených připadá na kategorii do 3,5 t (N1) a při jimi zaviněných nehodách zahynulo také nejvíce osob (22, tj. o 10 osob více, než v pololetí 2010). Naproti tomu méně usmrcených zaznamenáváme v kategorii nad 3,5 t (o 5 osob, tj. o 19%).

Porovnání vývoje v kategorii nákladních automobilů, dle jejich celkové hmotnosti

Nákladní automobily; hmotnostní třída; pololetí 2011	Počet nehod	Rozdíl	Usmrceno	Rozdíl	Závažnost
do 3,5 t	1 929	-192	22	10	11,4
3,6 až 7,5 tun	458	-54	6	-1	13,1
7,6 až 12,0	510	-29	1	-5	2,0
nad 12 tun	1 408	-251	14	1	9,9
nezjištěno	50	2	0	-1	0,0
celkem	4 355	-524	43	4	9,9
z toho NA nad 3,5 t	2 376	-334	21	-5	8,8

V další tabulce uvádím členění nehod zaviněných řidiči **osobních automobilů v závislosti na objemové třídě**. Nejvíce nehod připadá na objemovou třídu 1,5 až 1,9 litrů a dále na objemovou třídu 1,1 až 1,4 litry. Tomu odpovídá i rozložení následků nehod. Méně usmrcených registrujeme pouze v objemové třídě nad 1,1 až 1,4 litry (o 2 osoby). Naproti tomu u vyšších objemových tříd dochází k velkému zvýšení - v kategorii 1,5 až 1,9 litrů o 20 osob (tj. o 30%) a v kategorii 2 až 3 litry dokonce o 25 osob (tj. o 78%). Nejvyšší závažnost nehod (tj. počet usmrcených osob připadajících na 1 000 nehod) je u vozidel objemové třídy nad 3 litry (ukazatel má hodnotu 15,4) a v průměru pak připadá u nehod zaviněných řidiči osobních automobilů necelých 12 usmrcených osob na 1 000 nehod.

Porovnání vývoje v kategorii osobních automobilů, členění dle objemu válců.

Osobní automobily; objemová třída - 1. pol. 2011	Počet nehod	Rozdíl	Usmrceno	Rozdíl	Závažnos t
do 1 l	445	-27	4	1	9,0
1,1 až 1,4	6 400	-452	78	-2	12,2
1,5 až 1,9	8 142	-281	87	20	10,7
2 až 3	4 165	-342	57	25	13,7
nad 3 litry	259	-69	4	0	15,4
celkem	19 411	-1 171	230	44	11,8

Porovnání **počtu nehod a jejich následků v závislosti na objemu válců motocyklů** je v následující tabulce. Nejvíce nehod i usmrcených osob připadá na objemovou třídu 460 až 850 ccm. Počet usmrcených osob byl vyšší pouze v objemové třídě 160 až 450 ccm, kde je i nejvyšší závažnost nehod (ukazatel má hodnotu téměř 43), v průměru pak připadá u nehod zaviněných řidiči motocyklů bezmála 23 usmrcených osob na 1 000 nehod a to je cca 2 krát více, než u nehod zaviněných řidiči osobních automobilů. Oproti loňskému 1. pololetí došlo k výraznému snížení následků nehod zaviněných řidiči motocyklů (o 1/3).

Porovnání vývoje v kategorii motocyklů, členění dle objemu válců.

Motocykly; objemová třída 1. pol. 2011	Počet nehod	Rozdíl	Usmrceno	Rozdíl	Závažnost
do 150 ccm	91	-10	3	-1	33,0
160 - 450 ccm	94	26	4	3	42,6
460 - 850 ccm	232	27	2	-8	8,6
0,86 - 1,25 l	166	29	4	-3	24,1
nad 1,26 litru	33	-1	1	0	30,3
celkem	616	71	14	-9	22,7

Hlavní příčiny nehod

V tabulce je uvedeno porovnání počtu nehod a jejich následků v členění podle hlavních příčin nehod řidičů motorových vozidel.

HLAVNÍ PŘÍČINY NEHOD ŘIDIČŮ MOTOROVÝCH VOZIDEL

Hlavní příčina nehody období leden až červen 2011	Počet nehod	tj. %	Počet usmrcených	tj. %	Rozdíl usmrcených
NEPŘIMĚŘENÁ RYCHLOST	6 274	20,7	132	44,0	32
NESPRÁVNÉ PŘEDJÍŽDĚNÍ	696	2,3	12	4,0	-2
NEDÁNÍ PŘEDNOSTI	5 232	17,2	53	17,7	10
NESPRÁVNÝ ZPŮSOB JÍZDY	18 162	59,8	103	34,3	2

Bezmála 60% nehod zavinili řidiči motorových vozidel z důvodu nesprávného způsobu jízdy (byť oproti roku 2010 se počet takto zaviněných nehod snížil o 4,4%). Necelých 21% nehod bylo zaviněno z důvodu nepřiměřené rychlosti jízdy a u této příčiny zaznamenáváme největší relativní snížení (o 8,8%) a méně nehod bylo i u zbývajících kategorií.

V pořadí podle následků nehod je na prvním místě nepřiměřená rychlost jízdy, kdy při těchto nehodách zahynulo 132 osob, tj. o 32% více, než v loňském období. Více usmrčených bylo i u nehod zaviněných nesprávným způsobem jízdy (o 2%) a nedáním přednosti v jízdě (o 23,3%).

Počet zaviněných nehod byl vyšší v kategorii:

- nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky o 325 nehod
- řidič se plně nevěnoval řízení vozidla o 237 nehod
- nepřizpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu o 93 nehod
- samovolné rozjetí nezajištěného vozidla o 69 nehod atd.

Počet zaviněných nehod byl nižší v kategorii:

- nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky o 1 097 nehod
- nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem o 512 nehod
- vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu o 272 nehod
- vjetí do protisměru o 176 nehod atd.

Počet usmrčených osob byl nižší u nehod zaviněných z důvodu:

- nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky o 24 osob
- nepřizpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu o 7 osob
- nedání přednosti při odbočování vlevo o 7 osob
- nepřizpůsobení rychlosti viditelnosti o 6 osob
- vjetí do protisměru o 4 osoby atd.

Počet usmrčených osob byl vyšší u nehod zaviněných z důvodu:

- nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky o 8 osob
- nesprávné předjíždění o 3 osoby
- nedání přednosti o 2 osoby atd.

V následující tabulce je uvedeno 10 nejčtetnějších příčin nehod řidičů motorových vozidel. Nejvíce nehod připadá na nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla a nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky – tvoří téměř 30% z celkového počtu nehod.

pořadí	DESET nejčtetnějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až červen 2011	počet nehod
1.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	6 051
2.	nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky	3 023
3.	nesprávné otáčení nebo couvání	2 654
4.	nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem	2 475
5.	jiný druh nesprávné jízdy	2 370
6.	nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	1 891
7.	nezvládnutí řízení vozidla	1 694
8.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	1 570
9.	vjetí do protisměru	1 005
10.	vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu	967

V následující tabulce je uvedeno 10 nejtragičtějších příčin nehod. Nejtragičtější příčinou nehod řidičů motorových vozidel bylo nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky a vjetí do protisměru - tvoří více jak 30% z celkového počtu usmrcených osob.

pořadí	DESET nejtragičtějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až červen 2011	počet usmrcených osob
1.	nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	54
2.	vjetí do protisměru	37
3.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	33
4.	nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky	30
5.	nepřizpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu	19
6.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	15
7.	nepřizpůsobení rychlosti viditelnosti	13
8.	nedání přednosti při odbočování vlevo	11
9.	nezvládnutí řízení vozidla	10
10.	jiný druh nepřiměřené rychlosti	10

Místa nehod

V tabulce je uvedeno členění nehod podle místa, včetně porovnání se stejným obdobím minulého roku. Index -rok 2010=100%.

Místo nehody období leden až červen 2011	Počet nehod	Počet usmrcených	Počet těžce zraněných	Počet lehce zraněných	Hmotná škoda v mil. Kč
V OBCI	25 069	92	732	5 963	1 238,71
Index rok 2010=100%	95,3	78,6	102,5	104,6	91,8
MIMO OBEC	9 597	227	645	4 009	902,7
Index rok 2010=100%	98,7	126,1	115,0	100,4	91,0
z toho DÁLNICE	966	9	33	219	1 581,26
Index rok 2010=100%	76,1	128,6	143,5	88,3	78,0

V obci- **je nižší:** počet nehod o 1 237, počet usmrcených o 25 osob a odhad hmotných škod (o 110,3 mil. Kč);
je vyšší: počet těžce zraněných o 18 osob a počet lehce zraněných o 260 osob;

Mimo obec- **je nižší:** počet nehod o 122 a odhad hmotných škod (o 89,5 mil. Kč);
je vyšší: počet usmrcených o 47 osob, počet těžce zraněných o 84 osob a počet lehce zraněných o 16 osob;

Na dálnici- **je nižší:** počet nehod o 303, počet lehce zraněných o 29 osob a odhad hmotných škod (o 44,5 mil. Kč);
je vyšší: počet usmrcených o 2 osoby a počet těžce zraněných o 10 osob.

Z celkového počtu připadá na komunikace v intravilánu:

- 72,3% nehod
- 28,8% usmrcených osob
- 53,2% těžce zraněných osob

- 59,8% lehce zraněných osob
- 57,8% odhadu hmotných škod
- 73,2% nehod zaviněných pod vlivem alkoholu.

Druh komunikace

V následující tabulce je uvedeno porovnání (se stejným obdobím předchozího roku) počtu nehod a počtu usmrcených osob v členění podle druhu komunikace.

druh komunikace období leden až červen 2011	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených
Dálnice	966	-303	9	2
Silnice I.třídy	5 471	-36	139	46
Silnice II.třídy	4 901	103	75	1
Silnice III.třídy	4 242	61	51	-14
Komunikace sledovaná	5 985	-1 126	24	4
Komunikace místní	11 389	-113	18	-19
Účelová komunikace	1 712	55	3	2

V první polovině roku 2011 připadalo nejvíce nehod na místní komunikace – téměř 1/3 z celkového počtu. Nárůst zaznamenáváme jen na silnicích II. a III. třídy a na účelových komunikacích.

Nejvíce usmrcených bylo při nehodách zaviněných na silnicích I. třídy (téměř 44% z celkového počtu) a II. třídy (bezmála 1/4 z celkového počtu). V porovnání s loňským obdobím bylo méně usmrcených jen na místních komunikacích (o 51,4%) a na silnicích III. třídy (o 21,5%).

Nehody zaviněné pod vlivem alkoholu

Policie ČR, v období leden až červen 2011, eviduje 2 408 nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (tj. 7,5% z celkového počtu), při kterých eviduje 29 usmrcených osob (tj. 9,1% z celkového počtu) a dalších 1 192 osob bylo zraněno. Oproti stejnému období loňského roku je počet těchto nehod vyšší o 154 (tj. o 6,8%), počet usmrcených je nižší o 17 osob a počet zraněných je vyšší o 124 osob. Nejvyšší podíl těchto nehod byl na území Zlínského a Karlovarského kraje (15,3%, resp. 14,0%). Nejvíce usmrcených při těchto nehodách bylo na území Moravskoslezského kraje (6 osob). Nejvyšší podíl usmrcených osob při těchto nehodách na celkovém počtu je v Pardubickém kraji – 22,2%.

Nejvyšší podíl registrujeme v kategorii řidičů mopedů a cyklistů, kteří pod vlivem alkoholu zavinili 29,7%, resp. 28,1% z počtu jimi zaviněných nehod, následují řidiči malých motocyklů (22,7%), vozkové (20%), chodci (15,9%) apod.

V noční době se stalo 1 167 těchto nehod (zvýšení o 118 nehod); v denní části dne se stalo 1 241 těchto nehod (zvýšení o 36 nehod). Podle druhu komunikace jsou na tom nejhůře místní komunikace s 861 nehodou, následují

silnice III. třídy se 491 nehodou. Podle dne v týdnu se nejvíce těchto nehod stalo v sobotu – 605 (tj. 14% z počtu sobotních nehod) a v neděli – 446 (tj. 13%), nejméně pak v úterý – 205 (tj. 4%).

KRAJ období leden až červen 2011	Počet nehod	tj. %	Počet usmrcených	tj. %
Praha	219	2,8	1	7,7
Středočeský	302	7,4	3	6,1
Jihočeský	150	11,2	0	
Plzeňský	143	11,8	2	8,0
Ústecký	189	6,2	3	15,8
Královéhradecký	122	7,9	1	4,5
Jihomoravský	211	8,1	3	9,4
Moravskoslezský	300	8,9	6	18,8
Olomoucký	186	10,0	3	12,5
Zlínský	124	15,3	1	5,9
Vysočina	85	8,8	0	
Pardubický	139	9,2	4	22,2
Liberecký	147	9,7	2	14,3
Karlovarský	91	14,0	0	
Česká republika	2 408	7,5	29	9,1

V následující tabulce je uvedeno členění nehod zaviněných pod vlivem alkoholu, resp. drog v závislosti na výši zjištěné hladiny alkoholu.

Nehody zaviněné pod vlivem drog, nebo alkoholu; období leden až červen 2011	počet nehod	počet usmrcených
zjištěná hladina alkoholu je nižší než 0,24‰	315	4
zjištěná hladina alkoholu je 0,24 až 0,5‰	170	0
zjištěná hladina alkoholu je 0,51 až 0,8‰	130	2
zjištěná hladina alkoholu je 0,81 až 1,0‰	97	1
zjištěná hladina alkoholu je 1,1 až 1,5‰	360	4
zjištěná hladina alkoholu je 1,51‰ a vyšší	1 329	17
zjištěno požití drog i alkoholu	7	1
zjištěno požití drog	75	5

Nehody v krajích

Podíl jednotlivých krajů na nehodovosti v ČR a porovnání s loňským obdobím je v následující tabulce. Nejvíce nehod šetřila Policie ČR na území hl. m. Prahy a naopak nejméně na území Karlovarského kraje.

Počet nehod byl vyšší na území kraje Jihočeského (o 59 nehod), Jihomoravského (o 255 nehod), Olomouckého (o 86 nehod), Pardubického (o 33 nehod), Zlínského (o 10 nehod) a dále v Kraji Vysočina (o 125 nehod).

Počet usmrcených byl nižší pouze v kraji Ústeckém, Pardubickém a v Kraji Vysočina. Největší nárůst – o 15 osob – byl na území Středočeského kraje.

PODÍL KRAJŮ NA NEHODOVOSTI

K r a j období leden až červen 2011	Počet nehod	Rozdíl v %	Počet usmrcených	Rozdíl v %	Rozdíl usmrcených
Hl.m. Praha	7 854	-14,8%	13	8,3%	1
Středočeský	4 550	-1,9%	49	44,1%	15
Jihočeský	1 365	4,5%	29	11,5%	3
Plzeňský	1 254	-5,4%	25	13,6%	3
Ústecký	3 324	-2,1%	19	-38,7%	-12
Královéhradecký	1 712	-1,9%	22	4,8%	1
Jihomoravský	2 743	10,2%	32	45,5%	10
Moravskoslezský	3 756	-0,4%	32	14,3%	4
Olomoucký	2 070	4,3%	24	9,1%	2
Zlínský	823	1,2%	17	0,0%	0
Vysočina	1 199	11,6%	15	-21,1%	-4
Pardubický	1 652	2,0%	18	-21,7%	-5
Liberecký	1 679	-7,5%	14	7,7%	1
Karlovarský	685	-17,7%	10	42,9%	3

Nehody v okresech

Nejvíce nehod bylo na území okresu Ostrava (1 285), Brna města (1 203 nehod), Olomouce (810 nehod), Pardubice (719 nehod), Liberce (713 nehod), Praha východ (700 nehod) apod. Nejmenší počet nehod byl na území okresu Rokycany (79 nehod – tj. v průměru jedna nehoda za 2,3 dne), Prachatice (89 nehod), Znojmo (125 nehod), Písek (134 nehod) apod. Pro porovnání není zohledněn počet nehod na území hlavního města Prahy vzhledem k atypickému (policejnímu) územnímu členění.

Na území 57% okresů bylo, v porovnání s pololetím 2010, více nehod.

Největší relativní nárůst byl na území okresu:

- Kolín o 31,9%
- Znojmo o 31,6%
- Pelhřimov o 28,5%
- Šumperk o 27,0%
- Český Krumlov o 22,5%
- Brno venkov o 22,2%
- Strakonice o 17,9%
- Žďár n. Sázavou o 17,0% atd.

Největší relativní pokles byl na území okresu:

- Tachov o 26,7%
- Děčín o 24,6%
- Domažlice o 20,6%
- Karlovy Vary o 20,3% atd.

Nejvíce usmrcených v 1. pololetí 2011 bylo při nehodách na území okresů:

- Frýdek-Místek (11 osob)
- Prostějov (9 osob)
- Hradec Králové (9 osob)
- Brno město (9 osob)

- Klatovy (9 osob)
- České Budějovice (9 osob)
- Ústí n.Orlicí (8 osob)
- Benešov (8 osob)
- Praha východ (8 osob)
- Česká Lípa (8 osob)

Pouze ve třech okresech se nehody obešly **bez následků na životech – v okrese Jeseník, Kutná Hora a Plzeň - město.**

Nárůst počtu usmrcených evidujeme u 33 okresů a u dalších 12 zůstal počet usmrcených na úrovni loňského pololetí. Největší absolutní nárůst počtu usmrcených osob (v porovnání s 1. pololetím 2010) zaznamenáváme na území okresu:

- Klatovy (8 osob)
- Frýdek-Místek (8 osob)
- Praha východ (7 osob)
- Kladno (6 osob)
- Prostějov (6 osob)
- Česká Lípa (6 osob)
- Hradec Králové (5 osob)
- Ústí n.Orlicí (5 osob)
- České Budějovice (4 osoby)
- Brno město (4 osoby) atd.

Největší absolutní pokles počtu usmrcených byl na území okresů:

- Pardubice (-9 osob)
- Ústí n.Labem (-6 osob)
- Nový Jičín (-6 osob)
- Praha 2 (-5 osob)
- Chomutov (-4 osob) atd.

Časové údaje o nehodách

Vývoj počtu nehod a jejich následků v jednotlivých měsících letošního roku je v následujících tabulkách; nejvíce poklesly (v porovnání s rokem 2010) březnové nehody (o 13%) a více nehod bylo zatím jen v dubnu. Zatím nejvíce nehod šetřila Policie ČR v červnu (6 387 nehod).

	ROK 2011	ROK 2010	rozdíl	tj. %
LEDEN	5 875	6 039	-164	-2,7%
ÚNOR	4 796	5 073	-277	-5,5%
BŘEZEN	5 205	5 983	-778	-13,0%
DUBEN	5 781	5 630	151	2,7%
KVĚTEN	6 475	6 512	-37	-0,6%
ČERVEN	6 534	6 788	-254	-3,7%
Celkem	34 666	36 025	-1 359	-3,8%

Nejvíce usmrčených bylo při červnových nehodách – 71 osob. Největší relativní nárůst počtu usmrčených byl u únorových nehod – o 70% a největší absolutní i relativní pokles byl zatím u červnových nehod.

	ROK 2011	ROK 2010	rozdíl	tj. %
LEDEN	42	39	3	7,7%
ÚNOR	51	30	21	70,0%
BŘEZEN	45	48	-3	-6,3%
DUBEN	50	48	2	4,2%
KVĚTEN	60	51	9	17,6%
ČERVEN	71	81	-10	-12,3%
Celkem	319	297	22	7,4%

V tabulce je uvedeno porovnání počtu usmrčených osob v letošních měsících s průměry za posledních 5 let.

	ROK 2011	5 letý -θ	rozdíl	rozdíl v %
LEDEN	42	63	-21	-33,5%
ÚNOR	51	53	-2	-3,4%
BŘEZEN	45	60	-15	-25,5%
DUBEN	50	70	-20	-28,6%
KVĚTEN	60	71	-11	-15,5%
ČERVEN	71	92	-21	-23,2%
Celkem	319	410	-91	-22,2%

Z tabulky je zřejmé, že i přes nepříznivý letošní vývoj, vychází toto porovnání příznivě. To dokládá i pokles počtu usmrčených osob o více jak 22% oproti pětiletému průměru. Toto porovnání, běžně používané v rámci evropských zemích, eliminuje nahodilost vývoje ovlivňovaném např. povětrnostními podmínkami, intenzitou provozu, ekonomickou situací apod.

V 1. pololetí 2011 připadá nejvíce nehod na čtvrtky a pátky. V porovnání s loňským obdobím bylo více jen střeďečních a čtvrtičních nehod (zvýšení o 0,1%, resp. o 3,2%). Největší relativní pokles zaznamenáváme u pátečních nehod (o 15,5%).

Den v týdnu období leden až červen 2011	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrčených	Rozdíl usmrčených
PONDĚLÍ	5 502	-112	53	15
ÚTERÝ	4 949	-248	46	2
STŘEDA	5 300	4	52	8
ČTVRTEK	5 592	175	50	15
PÁTEK	5 518	-1 015	39	-2
SOBOTA	4 333	-101	38	-24
NEDĚLE	3 472	-62	41	8

Nejvíce usmrčených připadá na pondělní a střeďeční nehody, kdy bylo usmrčeno 53, resp. 52 osob. V porovnání s loňským obdobím registrujeme méně usmrčených osob jen při pátečních (o 4,9%) a sobotních (o 38,7%) nehodách.

Z celkového počtu případů na denní část dne

- 76,2% nehod
- 68,7% usmrcených osob
- 81,3% těžce zraněných osob a
- 76,7% lehce zraněných osob.

Přesto je závažnost nočních nehod výrazně vyšší. Na 1 000 denních nehod připadá 8,3 usmrcených osob, ale na 1 000 nočních nehod připadá 12,1 usmrcených osob.

Nejhorším dnem hodnoceného období bylo pondělí 17. ledna, kdy Policie ČR šetřila 411 nehod, dalším nehodovým dnem byla sobota 1. ledna (338 nehod) a čtvrtek 6. ledna (300 nehod). Červnovým dnem s největším počtem nehod byl pátek 3., kdy Policie ČR šetřila 267 nehod. Nejméně nehod Policie ČR šetřila v neděli 2. ledna a 6. března (79, resp. 86 nehod). V průměru šetřila Policie ČR denně 192 nehod a nejvyšší denní průměr byl v červnu (218 nehod). Nejvíce policií evidovaných nehod pod vlivem alkoholu připadá na sobotu 2. dubna (35 nehod) a 5. března (34 nehod).

Nejtragičtějším dnem v období 1. pololetí 2011 byla středa 9. února, kdy při nehodách zahynulo 9 osob. Velký počet usmrcených připadá i na pondělí 23. května a čtvrtek 30. června (shodně 7 osob). Dalšími velmi tragickým dnem byla neděle 12. června, kdy zahynulo 6 osob. Následuje dalších 6 dní, kdy při nehodách zahynulo 5 osob. V tomto období zaznamenáváme 42 dní, kdy při nehodách nebylo zaznamenáno úmrtí zúčastněných osob (o 1 den méně, než v roce 2010).

V průměru na jeden den v období leden až červen 2011 připadá 1,76 usmrcené osoby (tj. o 0,12 osoby více než v roce 2010). Nejpriznivější ukazatel byl v lednu, kdy na jeden den připadalo jen 1,35 usmrcené osoby a naopak nejhorší byl červen – na jeden den připadalo v průměru 2,37 usmrcené osoby). Na 1 000 nehod pak připadalo 9,2 usmrcených osob, tj. o 0,96 osoby více, než v roce 2010.

Souhrnné následky podle jednotlivých kategorií

Při 34 666 nehodách v provozu na pozemních komunikacích v 1.pololetí 2011 zahynulo 319 lidí, z toho:

126	řidičů osobních automobilů
59	chodců
58	spolujezdců v osobním automobilu
28	řidičů motocyklů
19	cyklistů
12	řidičů nákladních automobilů
6	spolujezdců v nákladních automobilech
5	spolujezdců na motocyklech
2	řidiči malých motocyklů

- 1 řidič autobusu
- 1 cestující v autobusu
- 1 cestující v trolejbusu
- 1 spolujezdec na malém motocyklu

Nejvíce usmrčených bylo v kategorii 25 až 34 let (56 osob, tj. o 5 osob více). Počty usmrčených v ostatních kategoriích jsou v následující přehledu:

↑ kategorie nad 64 let	53 osob (+ 4 osoby)
↑ kategorie 45 až 54 let	52 osob (+ 11 osob)
↑ kategorie 35 až 44 let	47 osob (- 5 osob)
↑ kategorie 55 až 64 let	39 osob (+ 4 osoby)
↑ kategorie 21 až 24 let	37 osob (+ 10 osob)
↑ kategorie 18 až 20 let	20 osob (+ 1 osoba)
↑ kategorie 15 až 17 let	7 osob (- 1 osoba) atd.

Z celkového počtu 319 osob usmrčených při nehodách v silničním provozu v prvních šesti měsících roku 2011 **byly 4 děti - spolujezdcí** (3 v osobních automobilech a 1 dítě v nákladním automobilu); bilance následků dětí je tak příznivá, neboť počet usmrčených dětí je o 4 osoby nižší.

V porovnání se stejným obdobím roku 2010 byl vyšší počet usmrčených v kategorii:

❖ spolujezdec v osobním automobilu	o	15 osob
❖ řidič osobního automobilu	o	10 osob
❖ chodec	o	5 osob
❖ spolujezdec v nákladním automobilu	o	3 osoby
❖ spolujezdec na motocyklu	o	2 osoby
❖ cestující v autobusu	o	1 osobu
❖ cestující v trolejbusu	o	1 osobu
❖ spolujezdec na malém motocyklu	o	1 osobu.

Méně usmrčených bylo v kategorii:

❖ cyklista	o	7 osob
❖ řidič nákladního automobilu	o	4 osoby
❖ řidič motocyklu	o	1 osobu
❖ řidič traktoru	o	1 osobu.

V porovnání s obdobím leden až červen 2010 zaznamenáváme nárůst počtu usmrčených u následujících kategorií viníků nehod:

- u nehod zaviněných řidiči osobních automobilů (o 46 osob)
- u nehod zaviněných řidiči vozidel registrovaných mimo území ČR (o 7 osob)
- u nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů s návěsem (o 6 osob)
- u nehod zaviněných řidiči vozidel MHD (o 3 osoby)
- u nehod zaviněných řidiči autobusů (o 2 osoby) atd.

Negativní trendy - v porovnání se stejným obdobím roku 2010 zaznamenáváme nárůst počtu usmrčených u následujících položek statistiky nehod:

- u nehod, které se staly mimo obec (o 47 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích I. třídy (o 46 osob)
- u nehod zaviněných nepřiměřenou rychlostí jízdy (o 32 osob)
- u nehod, které se staly v noční době (o 21 osob)
- u nehod, které se staly na suchém povrchu (o 21 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s jedoucím vozidlem (o 19 osob)
- u nehod, které se staly v pondělí (o 15 osob)
- u nehod, které se staly ve čtvrtek (o 15 osob)
- u nehod, které se staly na mokřém povrchu vozovky (o 11 osob)
- u nehod zaviněných nedáním přednosti v jízdě (o 10 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s chodcem (o 9 osob)
- u nehod, které se staly ve středu (o 8 osob)
- u nehod, které se staly v neděli (o 8 osob)
- u nehod, které skončily havárií (o 5 osob)
- u nehod, které se staly na sledovaných komunikacích velkých měst (o 6 osob) apod.

Pozitivní trendy – významnější snížení počtu usmrcených osob nastalo u následujících položek statistiky nehod:

- u nehod, které se staly v obci (o 25 osob)
- u nehod, které se staly v sobotu (o 24 osob)
- u nehod, které se staly na místních komunikacích (o 19 osob)
- u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (o 17 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s vlakem (o 15 osob)
- u nehod zaviněných cyklisty (o 14 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích III. třídy (o 14 osob)
- u nehod, které se staly na zledovatělé, zasněženém povrchu vozovky (o 12 osob)
- u nehod zaviněných řidiči motocyklů (o 8 osob)
- u nehod zaviněných technickou závadou (o 3 osoby) apod.

Závěr

Zatímní vývoj následků nehod v silničním provozu není příznivý, vždyť počet usmrcených osob je o více jak 7% vyšší, než v loňském období a výrazně vyšší jsou i počty těžce a lehce zraněných osob. Loňský rok pokračoval v příznivém trendu započatém v roce 2008 a celková bilance (včetně následně zemřelých) představuje 802 lidských obětí nehod, což byl nejlepší výsledek od roku 1980. Přesto se ambiciózní cíl, snížit do konce roku 2010 počet usmrcených o 50% v porovnání s rokem 2001, ke kterému se přihlásilo 44 evropských zemí, se u nás nepodařilo splnit. V Evropě patří mezi úspěšné státy především Francie, Španělsko, Lotyšsko, Litva, Estonsko, Lucembursko, Slovinsko, Švédsko (dle předběžné informace ETSC /tzv. evropský besip/ z června 2011).

I přes významné snížení absolutního počtu usmrcených osob v posledních 3 letech není mezinárodní porovnání následků nehod vztažených na počet

obyvatel pro Českou republiku příznivé a v pořadí států jsme si nepolepšili a patříme stále k nejhůře hodnoceným státům. Na 100 000 obyvatel připadalo v loňském roce 7,6 usmrčených osob, ale např. ve Švédsku má tento ukazatel hodnotu jen 3 usmrčené osoby a obdobně příznivá situace je i v dalších zemích (Nizozemsko, Velká Británie, Švýcarsko, Norsko, Německo apod.). To ve svém důsledku znamená, že celkové počty usmrčených osob jsou u nás, oproti uváděným zemím, zhruba dvojnásobné.

Ohlédnutí za rokem 2010 je nutné právě v návaznosti na nepříznivý vývoj v letošním roce a tento stav může jen dále prohloubit rozdíl mezi Českou republikou a evropským zeměmi.

Ing. Josef Tesařík a pplk. Petr Sobotka
ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR

V Praze 13. července 2011